

Technikum Nr 2 im. gen. Mieczysława Smorawińskiego w Zespole Szkół Ekonomicznych w Kaliszu

Wymagania edukacyjne niezbędne do uzyskania poszczególnych śródrocznych i rocznych ocen klasyfikacyjnych z obowiązkowych zajęć edukacyjnych (kształcenie zawodowe).

Przedmiot: Podstawy ekonomii

Zakres: Podstawowy

Klasa: Druga

ZAKRES BADAŃ MAKROEKONOMII

ocena dopuszczająca	ocena dostateczna	ocena dobra	ocena bardzo dobra	ocena celująca
<ul style="list-style-type: none"> ➤ zidentyfikować przyczyny aktywności państwa we współczesnej gospodarce rynkowej,	<ul style="list-style-type: none"> ➤ rozróżnić rolę państwa jako podmiotu rynku i podmiotu interwencjonizmu, ➤ scharakteryzować ekonomiczne funkcje państwa i podać ich przykłady,	<ul style="list-style-type: none"> ➤ wyszczególnić i objaśnić podstawowe obszary interwencjonizmu,	<ul style="list-style-type: none"> ➤ posiadać bogate wiadomości z zakresu przedmiotu ➤ potrafi stosować i wykorzystywać wiedzę zdobytą wcześniej na przedmiocie do prezentowania aktualnie przyswojonego materiału, łączy i kojarzy fakty ➤ odróżnić bezpośrednie i pośrednie formy interwencjonizmu, ➤ wskazać organy państwa i organy samorządu terytorialnego realizujące cele polityki państwa	<ul style="list-style-type: none"> ➤ uczeń potrafi to co przedstawiają poprzednie wymagania ➤ aktualizować na bieżąco wiedzę w procesie samodzielnego kształcenia się ➤ wykazywać szczególne zainteresowanie omawianymi zagadnieniami ➤ swobodnie operować faktami i wyciągać właściwe wnioski ➤ wykazywać dużą samodzielność w uzyskiwaniu informacji i zastosowaniu ich w praktyce ➤ uczestniczyć w konkursach, olimpiadach i osiągać wyróżniające wyniki, a ponadto w ramach każdego działu:

				<ul style="list-style-type: none"> ➤ opisać wpływ polityki państwa na życie gospodarcze w Polsce
OBIEG OKRĘŻNY PRODUKTU I DOCHODU W GOSPODARCE				
	<ul style="list-style-type: none"> ➤ zdefiniować PNB i PKB ➤ zdefiniować PKB w ujęciu nominalnym i w ujęciu realnym ➤ określić tempo zmian realnego PKB w Polsce ➤ wyjaśnić, dlaczego realny PKB per capita nie jest dobrym miernikiem rozwoju gospodarczego i dobrobytu ➤ porównać poziom życia mieszkańców w wybranych krajach na podstawie wielkości PKB per capita 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ podać przykłady kryzysów w gospodarce wolnorynkowej i ich skutków ➤ ocenić skuteczność metod oddziaływania państwa na przebieg cyklu koniunkturalnego ➤ porównać poziom życia mieszkańców w wybranych krajach na podstawie wielkości wskaźnika Dobrobytu Ekonomicznego Netto (DEN) 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ posiadać bogate wiadomości z zakresu przedmiotu ➤ potrafi stosować i wykorzystywać wiedzę zdobytą wcześniej na przedmiocie do prezentowania aktualnie przyswojonego materiału, łączy i kojarzy fakty ➤ odróżnić interwencjonizm antykryzysowy i interwencjonizm antycykliczny ➤ wyjaśnić, dlaczego PNB nie odzwierciedla faktycznej kondycji gospodarki ➤ obliczyć realny PKB wskazać możliwości wyeliminowania wad realnego PKB per capita jako miernika rozwoju 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ czytać ze zrozumieniem dane dotyczące tempa wzrostu PKB i odpowiednio je interpretować ➤ wskazać możliwości wyeliminowania wad realnego PKB per capita jako miernika rozwoju gospodarczego i dobrobytu

			gospodarczego i dobrobytu	
MODEL GOSPODARKI AS – AD				
<ul style="list-style-type: none"> ➤ definiuje zagregowany popyt i zagregowaną podaż ➤ wie czym jest równowaga makroekonomiczna 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ wyjaśnić pojęcia: cykl, koniunktura i cykl koniunkturalny ➤ scharakteryzować fazy klasycznego cyklu koniunkturalnego ➤ określić przyczyny zmian w przebiegu współczesnego cyklu koniunkturalnego 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ scharakteryzować fazy cyklu w gospodarce mieszanej ➤ przedstawia graficznie i interpretuje równowagę makroekonomiczną 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ posiadać bogate wiadomości z zakresu przedmiotu ➤ potrafi stosować i wykorzystywać wiedzę zdobytą wcześniej na przedmiocie do prezentowania aktualnie przyswojonego materiału, łączy i kojarzy fakty ➤ scharakteryzować metody oddziaływania państwa na przebieg cyklu koniunkturalnego ➤ omawia zależność między ceną, a zagregowanym popytem i podażą 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ analizować wpływ czynników niecelowych na kształtowanie się wielkości AS i AD ➤ wskazać konsekwencje zachwiania równowagi makroekonomicznej ➤ ocenić skuteczność metod oddziaływania państwa na przebieg cyklu koniunkturalnego
RYNEK PRACY				
<ul style="list-style-type: none"> ➤ określić istotę rynku pracy, ➤ określić istotę bezrobocia, ➤ wymienić rodzaje bezrobocia, ➤ scharakteryzować konsekwencje społeczne i ekonomiczne bezrobocia, 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ określić istotę podaży pracy, ➤ wyjaśnić podstawowe kategorie ludności na rynku pracy, ➤ określić istotę popytu na pracę, ➤ wymienić i objaśnić miary bezrobocia, ➤ obliczyć i zinterpretować stopę bezrobocia, ➤ czytać ze zrozumieniem dane o stopie 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ wymienić i objaśnić czynniki wpływające na podaż pracy, ➤ wymienić i objaśnić czynniki wpływające na popyt na pracę, ➤ wyjaśnić koncepcje równowagi na rynku pracy, ➤ określić, kto w Polsce może mieć status osoby bezrobotnej, 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ posiadać bogate wiadomości z zakresu przedmiotu ➤ potrafi stosować i wykorzystywać wiedzę zdobytą wcześniej na przedmiocie do prezentowania aktualnie przyswojonego materiału, 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ scharakteryzować wpływ czynników demograficznych i ekonomicznych na podaż pracy w Polsce ➤ scharakteryzować czynniki mające wpływ na popyt na pracę w Polsce ➤ objaśnić aspekty pracy

	<p>bezrobocia rejestrowanego w Polsce,</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ uzasadnić, że oficjalne miary bezrobocia nie obejmują bezrobocia ukrytego, ➤ wskazać przyczyny i skutki poszczególnych rodzajów bezrobocia, określić rodzaje i cele polityki państwa na rynku pracy, 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ wyjaśnić pojęcie: naturalna stopa bezrobocia, ➤ określić przyczyny zmian stopy bezrobocia w Polsce, 	<p>łączy i kojarzy fakty</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ obliczyć i zinterpretować współczynnik aktywności zawodowej, ➤ wyszukać aktualne dane o stopie bezrobocia rejestrowanego w Polsce, ➤ określić tendencje na rynku pracy w Polsce, ➤ uzasadnić znaczenie aktywności osób bezrobotnych, 	<p>ludzkiej</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ scharakteryzować możliwości zatrudnienia w krajach Unii Europejskiej
INFLACJA				
<ul style="list-style-type: none"> ➤ wyjaśnić, kiedy mamy do czynienia z inflacją, ➤ rozróżnić mierniki inflacji, ➤ scharakteryzować rodzaje inflacji wyróżniane ze względu na jej tempo i przyczyny, 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ wyszukać aktualne dane o stopie inflacji w Polsce, ➤ scharakteryzować konsekwencje społeczne i ekonomiczne inflacji, ➤ wskazać instrumenty polityki antyinflacyjnej państwa, ➤ scharakteryzować instrumenty ograniczania inflacji popytowej i podażowej 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ wyjaśnić, kiedy mamy do czynienia z deflacją i dezinflacją, ➤ podać przykłady krajów dotkniętych hiperinflacją, 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ posiadać bogate wiadomości z zakresu przedmiotu potrafi stosować i wykorzystywać wiedzę zdobytą wcześniej na przedmiocie do prezentowania aktualnie przyswojonego materiału, łączy i kojarzy fakty ➤ wskazać instrumenty polityki antyinflacyjnej w gospodarce polskiej i ich efekty, ➤ ocenić skuteczność instrumentów polityki antyinflacyjnej państwa, 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ objaśnić skutki drukowania pieniędzy bez pokrycia przez władzę ➤ przedstawić kompleksowe skutki inflacji dla gospodarki narodowej z uwzględnieniem efektów działań przeciwinflacyjnych

POLITYKA FISKALNA				
<ul style="list-style-type: none"> ➤ określić istotę budżetu państwa, ➤ wymienić główne rodzaje wydatków budżetowych według działów, ➤ określić istotę polityki fiskalnej ➤ zdefiniować równowagę budżetową oraz nadwyżkę i deficyt budżetowy ➤ wymienić rodzaje polityki fiskalnej 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ wymienić główne źródła i rodzaje dochodów budżetowych, ➤ określić dochody budżetu w wyrażeniu nominalnym i procentowym, ➤ rozróżnić wydatki realne i transfery, ➤ wymienić cele gospodarcze i społeczne realizowane przy pomocy polityki fiskalnej, ➤ wymienić narzędzia (instrumenty) polityki fiskalnej, ➤ wskazać działania ekspansywne i działania restrykcyjne, ➤ scharakteryzować wpływ polityki ekspansywnej i polityki restrykcyjnej na sytuację gospodarczą 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ scharakteryzować rodzaje podatków i źródła niepodatkowe, ➤ wskazać sposoby finansowania deficytu budżetowego oraz ich skutki, ➤ obliczyć dynamikę deficytu budżetowego, ➤ scharakteryzować wybrane aspekty aktualnej polityki fiskalnej w Polsce 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ posiadać bogate wiadomości z zakresu przedmiotu ➤ potrafi stosować i wykorzystywać wiedzę zdobytą wcześniej na przedmiocie do prezentowania aktualnie przyswojonego materiału, łączy i kojarzy fakty ➤ obliczyć dynamikę dochodów budżetowych, ➤ obliczyć dynamikę wydatków budżetowych, ➤ scharakteryzować wykorzystanie podatków i wydatków budżetowych do realizacji celów gospodarczych i społecznych, 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ scharakteryzować wykorzystanie podatków i wydatków budżetowych do realizacji celów gospodarczych i społecznych ➤ określić aktualny poziom deficytu budżetowego i długu publicznego
PIENIĄDZ I POLITYKA MONETARNA				
<ul style="list-style-type: none"> ➤ określić istotę banku komercyjnego, ➤ wyjaśnić na czym polega dwuszczeblowość systemu bankowego, ➤ wymienić funkcje banków komercyjnych, ➤ wymienić funkcje banku 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ rozróżnić i podać przykłady funkcji aktywnych, pasywnych i usługowych banków komercyjnych, ➤ określić istotę banku centralnego, ➤ rozróżnić i podać przykłady funkcji banku centralnego, ➤ zdefiniować politykę pieniężną i podaź pieniądza, 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ wskazać główne organy NBP i sposób ich powoływania, ➤ objaśnić miary podaży pieniądza: M1, M2 i M3 stosowane przez NBP od końca marca 2002 r., ➤ wskazać wpływ operacji na otwartym rynku na wysokość 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ posiadać bogate wiadomości z zakresu przedmiotu ➤ potrafi stosować i wykorzystywać wiedzę zdobytą wcześniej na przedmiocie do prezentowania aktualnie przyswojonego materiału, łączy i kojarzy fakty 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ omówić kwestię niezależności banku centralnego ➤ wskazać zabezpieczenia banknotów – złotych i euro ➤ omówić konsekwencje wprowadzenia euro ➤ przedstawić istotę stosowanych przez e banki

<p>centralnego</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ wymienić instrumenty polityki pieniężnej, ➤ wyjaśnić na czym polegają operacje na otwartym rynku, ➤ wyjaśnić pojęcia: rezerwy obowiązkowe i stopa rezerw obowiązkowych, ➤ wymienić rodzaje polityki pieniężnej, ➤ objaśnić cele sprzedaży i cele zakupu papierów wartościowych, 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ objaśnić składniki agregatu pieniężnego (miary) określanego jako M1, ➤ opisać wykorzystanie stopy rezerw obowiązkowych, ➤ wyjaśnić pojęcia: kreacja pieniądza bankowego i podaż kredytów, ➤ określić wpływ operacji na otwartym rynku na podaż pieniądza, ➤ określić istotę stopy procentowej banku centralnego, ➤ określić skutki wzrostu i skutki obniżenia stopy procentowej dla podaży pieniądza, ➤ określić istotę, cele i skutki polityki restrykcyjnej i polityki ekspansywnej, 	<p>stopy procentowej,</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ scharakteryzować ograniczenia skuteczności polityki pieniężnej, 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ określić związki między Narodowym Bankiem Polskim i Radą Polityki Pieniężnej, ➤ aktualizować wiadomości, korzystając ze strony internetowej NBP, ➤ obliczyć ilość wykreowanego pieniądza bankowego i objaśnić mechanizm jego kreacji, 	<p>zabezpieczeń transakcji</p>
--	--	---	---	--------------------------------

EKONOMIA GOSPODARKI OTWARTEJ

<ul style="list-style-type: none"> ➤ wymienić i objaśnić formy wymiany międzynarodowej, ➤ określić istotę bilansu handlowego, ➤ odróżnić dodatni i ujemny bilans handlowy, ➤ wyjaśnić, co oznacza globalizacja, ➤ wskazać przyczyny globalizacji, 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ odróżnić korzyści absolutne i komparatywne z handlu międzynarodowego, ➤ wskazać przyczyny ograniczania handlu międzynarodowego, ➤ wymienić rachunki składające się na bilans płatniczy, ➤ wymienić i objaśnić elementy tworzące bilans obrotów bieżących, ➤ objaśnić dynamikę importu i eksportu 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ wymienić uczestników wymiany międzynarodowej i podać ich przykłady, ➤ określić istotę rachunku obrotów kapitałowych, ➤ wyszukać aktualne dane o dynamice importu i eksportu Polski, 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ posiadać bogate wiadomości z zakresu przedmiotu ➤ potrafi stosować i wykorzystywać wiedzę zdobytą wcześniej na przedmiocie do prezentowania aktualnie przyswojonego materiału, łączy i kojarzy fakty ➤ scharakteryzować sposoby ograniczania handlu 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ zaprezentować pozytywne efekty globalizacji na przykładzie Polski ➤ objaśnić zjawisko swobodnego przepływu kapitału ➤ omówić tendencje w handlu zagranicznym Polski, wymienić kraje, z którymi ma ona największe obroty
--	--	---	---	---

	<p>Polski wyjaśnić konieczność występowania deficytu handlowego w Polsce,</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ podać argumenty za i przeciw globalizacji,		<p>międzynarodowego</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ określić cel transakcji z rachunku zmian rezerw rządowych, określić związki między globalizacją i integracją,	<p>handlowe</p>
--	--	--	---	-----------------